

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mirosław Czapla
POWIAT MALBORSKI
Jarosław Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Joanna Potocka-Rak
POWIAT CIECHANÓWSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Małgorzata Tudaj
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Mirosław Walicki
POWIAT GARWOLIŃSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezdeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHELMIŃSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/20/22

Warszawa, 25 stycznia 2022 roku

Szanowny Pan

Dariusza Salomończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z 17 stycznia 2022 r. w sprawie projektu ustawy o ochronie dziedzictwa narodowego związanego z nazywaniem obiektów przestrzeni publicznej (druk 1937) przedstawiam uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu.

Uwaga o charakterze ogólnym.

Na wstępie pragnę zaznaczyć, że nie jest najlepszą praktyką stanowanie prawa powszechnie obowiązującego w odpowiedzi na jednostkową sytuację, w tym konkretnym przypadku próby zmiany nazwy obiektu przestrzeni, która co warto podkreślić nie doszła jeszcze do skutku ani nawet nie objawiła się w postaci projektu uchwały w sprawie zmiany nazwy (kazu Ronda Romana Dmowskiego w Warszawie). Sposób i tempo procedowanego projektu (17 stycznia br. projekt został przesłany do organizacji samorządowych a już 26 stycznia br. odbyć ma się posiedzenie Komisji Sejmowych w tej sprawie), nie pozwalają na skonsultowanie projektowanych rozwiązań z samorządami i mieszkańcami, których projektowana ustawa może dotyczyć.

Uwagi o charakterze szczegółowym.

1. Art. 4.

1) Przepis w obecnym kształcie, po pierwsze wprowadza skutek w postaci działania prawa wstecz i to nie tylko w odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego, ale przede wszystkim ludzi zamieszkujących przy ulicach i placach, których zmiana dotyczy. Jeżeli ustawodawca decyduje się na wprowadzenie przepisów naruszających zasadę niedziałania prawa wstecz, to jej skutki powinny być w 100% finansowane ze środków Skarbu Państwa.

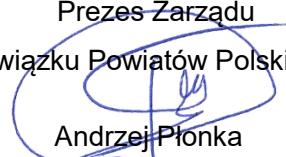
2) Projektowany art. 4 ust. 1 budzi wątpliwości w odniesieniu do zachowania zasady przyzwoitej legislacji. Zgodnie z projektem nieważne z mocy prawa będą uchwały przyjęte z naruszeniem art. 3. wskazano, że jednym z przypadków dopuszczalnej zmiany nazwy może być ustanowienie patronatu jako nazwy innego obiektu przestrzeni publicznej w celu zapewnienia godniejszej formy upamiętnienia. Rzecz w tym, że ocena spełnienia tego warunku ma charakter uznaniowy. W orzecznictwie sądowoadministracyjnym przyjmuje się, że uchwały jednostek samorządu terytorialnego co do zasady wymagają uzasadnienia, jednak można ten warunek odnosić do okoliczności faktycznych i prawnych znanych w dniu podejmowania uchwały. Innymi słowy samorządy, które podjęłyby uchwały przed dniem wejścia w życie procedowanej ustawy, nie będą miały możliwości wykazania, że w dniu podejmowania uchwały spełniły warunki z art. 3, ponieważ spełnienie tych warunków nie było wymagane.

3) W odniesieniu do art. 4 ust. 2 nie jest jasne co projektodawcy mają na myśli używając pojęcia „wojewoda zapewnia” przywrócenie poprzedniej nazwy. Nie wiadomo czy chodzi o podejmowanie jakichś czynności o charakterze prawnym czy faktycznym, w jakiej formie miałyby się to odbyć oraz czy jednostce samorządu terytorialnego przysługiwałoby prawo kwestionowania przyjęcia przez wojewodę, że dana uchwała, narusza art. 3 tej ustawy. To ostatnie jest szczególnie istotne w odniesieniu do konstytucyjnej zasady zapewnienia samorządom sądowej ochrony (art. 165 ust. 2 Konstytucji). Wątpliwości budzi również fakt, że w projekcie nie przewidziano terminu w jakim wojewoda może podejmować działania w zakresie przywrócenia poprzedniej nazwy.

2. Art. 5

Wskazany przepis należy skreślić. W tym zakresie obowiązuje już ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki. Jeżeli projektodawcy widzą potrzebę zmiany przepisów powinno się to odbyć poprzez nowelizację tamtej ustawy. Zwracamy ponadto uwagę, że propozycja zawarta w projekcie może doprowadzić do kuriozalnej sytuacji, w której „poprzednia nazwa” obiektu przestrzeni publicznej może również nie spełniać kryteriów z art. 1 w/w ustawy. Może również zdarzyć się sytuacja, że w danej miejscowości pojawią się ulice o takiej samej nazwie. Projektodawcy nie dają bowiem jednostce samorządu terytorialnego innej możliwości niż przywrócenie „poprzedniej nazwy”.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Płonka